

Rok 2021 obfitował w wydarzenia ważne dla klimatu. Przypomnijmy niektóre z nich

Jeszcze w grudniu 2020 r. Komisja Europejska zainicjowała Europejski Pakt na rzecz Klimatu. Ma on być przestrzenią dla działań i wymiany doświadczeń dla zwykłych Europejczyków, lokalnych społeczności i organizacji. To także propozycja dla niezrzeszonych grup, którym zależy na powstrzymaniu zmian klimatycznych i mają pomysł, jak się do tego przyczynić w codziennym życiu. Pakt na Rzecz Klimatu łączy zatem wszystkie działania wspierające cele Europejskiego Zielonego Ładu.

STYCZEŃ 2021

Na początku roku 2021 zostali powołani pierwsi ambasadorowie Paktu na Rzecz Klimatu, w tym kilkunastu z Polski. To naukowcy, samorządowcy, aktywiści klimatyczni, przedsiębiorcy. Najważniejsze jednak, że do Paktu może przystąpić praktycznie każdy, kto chce podzielić się swoimi pomysłami na działania

proklimatyczne albo po prostu podejmie zobowiązanie do takich działań w życiu codziennym. Wystarczy wejść na stronę internetową: https://ec.europa.eu/clima/eu-action/european-green-deal/european-climate-pact_pl.

LUTY 2021

Rada Ministrów przyjęła uchwałę w sprawie „**Polityki energetycznej Polski do 2040 r**”. Główne cele „**PEP 2040**” to: sprawiedliwa transformacja, zeroemisyjny system energetyczny oraz poprawa jakości powietrza, przy założeniu, że zmiany na rynku pozyskiwania energii będą sprzyjać modernizacji gospodarki i rozwojowi nowych technologii.

Polityka energetyczna Polski do 2040 r. w liczbach:

- wzrost mocy w zainstalowanej fotowoltaice do ok. 10-16 GW (2040 r.)
- moc zainstalowana w energetyce wiatrowej na morzu osiągnie ok. 11 GW (2040 r.)
- wzrost udziału OZE we wszystkich sektorach i technologiach o co najmniej 23% (2030 r.)
- udział węgla w wytwarzaniu energii elektrycznej mniejszy niż 56%
- wzrost efektywności energetycznej – zmniejszenie zużycia energii pierwotnej o 23%
- 4-krotny wzrost liczby efektywnych systemów ciepłowniczych (2030 r.)
- odejście od spalania węgla w gospodarstwach domowych w miastach do 2030 r., na obszarach wiejskich do 2040 r.
- redukcja emisji GHG (gazów cieplarnianych) o ok. 30% w stosunku do roku 1990
- 60 mld zł z funduszy unijnych dla regionów gospodarczo uzależnionych od wydobycia paliw kopalnych.

CZERWIEC 2021

28 czerwca 2021 r. Rada Europy zakończyła procedurę przyjmowania **europejskiego prawa klimatycznego**. To właśnie ono wytycza wiążący dla UE cel klimatyczny: obniżenie emisji netto (tzn. emisji po odliczeniu pochłaniania) gazów cieplarnianych do roku 2030 o co najmniej 55% w porównaniu z poziomem z roku 1990. Unia postara się również osiągnąć do 2030 r. wyższy poziom netto pochłaniania dwutlenku węgla. Europejskie prawo klimatyczne przewiduje, że powstanie europejski naukowy komitet doradczy ds. zmiany klimatu, który zapewni niezależne opinie naukowe i sprawozdania na temat działań klimatycznych UE. W najbliższych latach ma też zostać wyznaczony pośredni cel klimatyczny na rok 2040.

Także w czerwcu 2021 r. Rada Europy zatwierdziła nową **strategię UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu**. Dokument ten zastąpi strategię z roku 2013. Nowa strategia kładzie nacisk m.in. na gromadzenie i wymianę danych, dzięki czemu wiedza o skutkach zmian klimatu i przystosowaniu się do nich ma być bardziej.

LIPIEC 2021

14 lipca 2021 r. Komisja Europejska ogłosiła **pakiet zmian legislacyjnych dotyczących klimatu**, energii i transportu. Jego nazwa - „**Fit for 55**” - pochodzi od nadrzędnego celu klimatycznego UE, jakim jest ograniczenie emisyjności gospodarki europejskiej o co najmniej 55% w r. 2030 w stosunku do roku 1990. Ponadto, do 2050 r. Unia Europejska ma zamiar osiągnąć zerową emisję netto. Nowy cel klimatyczny i pakiet Fit for 55 są kluczowymi elementami Europejskiego Zielonego Ładu.

Pakiet składa się z 13 wniosków ustawodawczych - niektóre z nich są nowe, inne stanowią zmiany istniejących już przepisów. Do aktualizacji obowiązujących przepisów UE należą: rewizja unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS), reforma rozporządzenia o LULUCF (eng. Land Use, Land Use Change and Forestry), przegląd rozporządzenia ws. wspólnego wysiłku redukcyjnego (ESR), nowelizacja dyrektywy ws. energii odnawialnej (RED), nowelizacja dyrektywy o efektywności energetycznej (EED), rewizja dyrektywy ws. infrastruktury paliw alternatywnych (AFID), nowelizacja rozporządzenia określającego normy emisji CO₂ dla samochodów osobowych i dostawczych oraz rewizja dyrektywy ws. opodatkowania energii.

Ciekawe: lipiec 2021 okazał się **najgorętszym miesiącem**, jaki kiedykolwiek odnotowano na świecie od czasu, gdy prowadzone są pomiary, czyli od 142 lat. Łączna temperatura powierzchni lądu i oceanu wynosiła 0,93 stopnia Celsjusza powyżej średniej wieloletniej XX i XXI wieku. Tak wynika z badań amerykańskiej Narodowej Administracji Oceanicznej i Atmosferycznej (NOAA).

Lipiec 2021 najgorętszym miesiącem na świecie

SIERPIEŃ 2021

Za globalne ocieplenie odpowiada człowiek. Tylko podejmując natychmiastowe i zdecydowane działania w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych mamy szansę na uniknięcie globalnej katastrofy klimatycznej – wynika z opublikowanego 9 sierpnia 2021 roku **raportu Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC)**.

Intergovernmental Panel on Climate Change to jednostka powołana przez Światową Organizację Meteorologiczną oraz Program Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska (UNEP). Jej celem jest dostarczanie obiektywnych, naukowych informacji dotyczących zmian klimatu, ich skutków i zagrożeń. Raport 2021 jest zwieńczeniem pięciu lat pracy 234 czołowych naukowców z ponad 60 krajów.

Najważniejsze wnioski raportu IPCC 2021:

- to człowiek i jego działalność w największym stopniu jest odpowiedzialny za globalne ocieplenie,
- ze wszystkich scenariuszy emisji gazów cieplarnianych wynika, że w ciągu najbliższych dekad temperatura na Ziemi wzrośnie o 1,5stopnia C,
- jeżeli nie zostaną podjęte radykalne działania łagodzące skutki zmian klimatu, zatrzymanie globalnego ocieplenia będzie nieosiągalne,
- w nadchodzących dziesięcioleciach zmiany klimatyczne będą nasilać się we wszystkich regionach, a ekstremalne zjawiska pogodowe (np. fale upałów niosące susze i rozległe pożary, intensywne opady deszczu, skutkujące powodziami błyskawicznymi) staną się codziennością,
- tylko szybka i trwała redukcja emisji CO₂ i innych gazów cieplarnianych może ograniczyć globalne ocieplenie i dać nam szansę na dostosowanie się do zmieniających się warunków klimatycznych,
- osiągnięcie zeroemisyjności jest kluczowe w walce z globalnym ociepleniem.

PAŹDZIERNIK/LISTOPAD 2021

Szczyt klimatyczny COP26

Od 31 października do 12 listopada 2021 trwała **26. konferencja klimatyczna ONZ - COP26**, połączona ze szczytem światowych przywódców państw. Jej owocem były ważne deklaracje:

- **Zobowiązanie liderów ponad 100 państw, na terenach których znajduje się 85% światowych lasów, do odwrócenia procesu wylesiania do roku 2030 r.** Lasy pochłaniają ok. 30 % emisji dwutlenku węgla, przyczyniającego się do globalnego ocieplenia. Wśród krajów, które podpisały się pod deklaracją są: Brazylia, Rosja, Kanada, Kolumbia, Chiny, Indonezja i Kongo.
- **Porozumienie ponad 80 krajów Global Methane Pledge, którego głównym zadaniem jest ograniczenie emisji metanu do 2030 roku o 30% w porównaniu z rokiem 2020.** Dokumentu nie podpisały jednak Chiny, Indie i Rosja, czyli najwięksi emitenci tego gazu. Metan jest odpowiedzialny za tempo ocieplania klimatu.
- **Zobowiązanie kolejnych 40 krajów do odejścia od węgla. Wśród sygnatariuszy znalazła się także Polska, dołączając w ten sposób do koalicji 190 krajów i organizacji zobowiązujących się do rezygnacji z węgla.** Deklaracja niesie za sobą konieczność powstrzymania się od budowy nowych projektów węglowych oraz wycofania paliw kopalnych **do roku 2030 dla krajów rozwiniętych** oraz **do roku 2040 w przypadku krajów rozwijających się.**